

Kriza i neke naše zablude

Srpska privreda ipak nije ušla u trajniji oporavak

Posle zablude da će Srbiju i srpsku privredu svetska ekonomska kriza zaobići, već duže vreme nam se nameće nova - da se privreda oporavlja i da se krizi bliži kraj. Međutim, statistički podaci i drugi indikatori ukazuju na nešto drugo.

Prema rezultatima Republičkog zavoda za statistiku, industrijska proizvodnja u decembru prošle godine bila je niža nego u istom mesecu 2008. za 1,3 odsto, tako da smo celu 2009. u odnosu na 2008. završili sa smanjenjem proizvodnje od 12,1 procenat. Još jedan podatak ukazuje da nema jasnih signala da je industrijska proizvodnja ušla u oporavak. Kada se indeks industrijske proizvodnje desezonizira, prošlogodišnja decembarska proizvodnja je bila manja od novembarske za 0,1, a u prerađivačkom sektoru čak za 0,8 procenata. Dakle, može se govoriti samo o zaustavljanju osetnijeg opadanja industrijske proizvodnje, a ne o njenom trajnijem oporavku.

Da privreda nije ušla u trajniji oporavak, potvrđuju i podaci o spoljnotrgovinskoj razmeni. Desezonizirani indeks kaže da je u decembru 2009. u odnosu na novembar, izvoz bio manji za 1,6, a uvoz za 10,5 odsto. Celu prošlu godinu završili smo sa izvozom manjim za 24,0 i padom uvoza za 31,9 procenata, računato u dolarima. Doduše, deficit spoljnotrgovinske razmene je smanjen za 39,2, ali je u evrima i dalje visok i iznosio je 7,237 milijardi. Očito, i na osnovu ovih nekoliko podataka, ne naslućuje se početak oporavka srpske privrede.

Prosečna zarada zaposlenih, bez poreza i doprinosa, u decembru 2009. godine iznosila je 36.789 dinara. Nominalno je bila veća nego u odgovarajućem mesecu 2008. za 7,1, a realno za 0,5 odsto. Celu prošlu godinu završili smo sa neto zaradama većim nominalno za 8,8, a realno za 0,2 procenta. Istovremeno se suočavamo s problemom da se neto zarade zaposlenih već mesecima ne isplaćuju za više od 100.000 ljudi, što sve učestalije dovodi do štrajkova, posebno u loše privatizovanim firmama, gde poslodavci ostvaruju profit iako su plate trošak koji oni očito teško prihvataju. Uz to, penzije su celu godinu bile zamrznute, pri čemu su troškovi života u celoj 2009. godini porasli za 8,8 procenata. To sve ukazuje da i u pogledu životnog standarda stanovništva, još uvek nema signala o poboljšanju.

I drugi indikatori ne signaliziraju oporavak srpske privrede. Prema podacima NBS, na dan 19. januara 2010. godine bilo je blokirano 66.348 pravnih subjekata i preduzetnika, sa iznosom zamrznutih sredstava od oko 261 milijarde dinara. Očito, nelikvidnost je jako izražena, pri čemu se oko polovine ukupnih dugovanja privrede odnosi na 25 velikih dužnika, koje čine preduzeća u privatnom i državnom vlasništvu. Uglavnom se radi o monopolskim i oligopolskim strukturama i uvoznim preduzećima, koja koriste svoj položaj na tržištu da dugove plaćaju kad hoće i koliko mogu. Ukupan dug privrede krajem 2009. godine iznosio je 19,7 milijardi evra, od čega je 10,9 milijardi spoljni dug. Ovome treba dodati i znatna dugovanja države prema privredi i stanovništvu. Sve ovo zapravo generiše nelikvidnost, koja otežava oporavak privrede. Isto tako, mala i srednja preduzeća bila bi daleko likvidnija kad bi im veliki dužnici redovno izmirivali obaveze. U takvoj situaciji, država toleriše i neizmirenje plata, poreza i doprinosa zaposlenih u mnogim preduzećima. Njeni poreski i inspekcijski organi ne sankcionišu preduzetnike koji se prema radnicima i državi tako ponašaju. Stoga nije

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET -----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

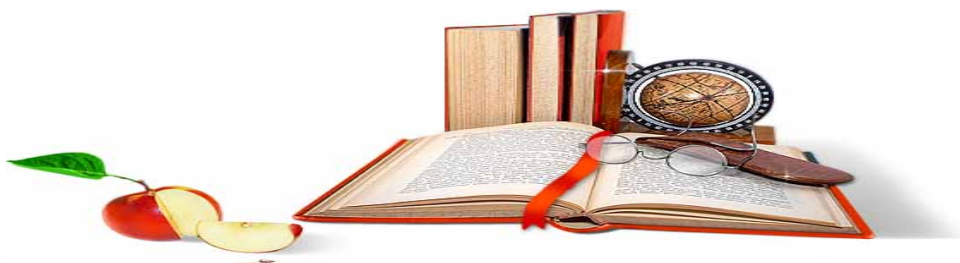
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com